

Azərbaycan Respublikası adından
Q T N A M

2-1(103)-332/2010

29 iyul 2010-cu il

Bakı h ri

Bakı Apellyasiya Mhk m sinin inzibati - iqtisadi kollegiyası;
Hakimlr Abbasov Mirz li bdül li o lunun s drliyi,
Seyidova S riyy Seyid qızı v Hüseyinov S rv t Qeybalı o lundan ibar t t rkibd ,
Mhk m iclas katibi Hüseyinov Zaur Nazim o lu,
iddiaçı Novruzov Vaqif M h rr m o lu,
cavabdeh “Bakıelektrik b k ” ASC – onun nümay nd si Hüseynova Rasim
Tofiq qızının i tirakları il ,
1 sayılı Bakı yerli qtsad Mhk m sinin 2-(81)-574/2010 sayılı 17 fevral 2010-cu il
tarixli q tnam sind n i üzr cavabdeh “Bakıelektrik b k ” ASC t r find n
verilmi apellyasiya ikay tin sas n mülki i m hk m nin binasında açıq
m hk m iclasında baxaraq,

m ü y y n e t d i :

üzr iddiaçı Novruzov Vaqif M h rr m o lu cavabdeh
“Bakıelektrik b k ” ASC-y qar ı iddia riz si il S bail rayon m hk m sin
müraci t ed r k cavabdeh t r find n iddiaçı bar sind t rtib edilmi 26 avqust
2009-cu il tarixli U 056285 sayılı aktın l v edilm si v t tbiq edil n c rim nin
silinm si bar d q tnam q bul edilm sini xahi etmi dir.

Bakı h ri S bail rayon m hk m sinin 2(009)2758/09 sayılı 16 noyabr
2009-cu il tarixli q rardadına sas n Novruzov Vaqif M h rr m o lunun
“Bakıelektrik b k ” ASC-n qar ı aktın l v edilm si v borcun silinm si t l bi
bar d iddiasına dair mülki i baxılması üçün 1 sayılı Bakı yerli qtsad
Mhk m sin gönd rilmi v h min m hk m t r find n icraata q bul edilmi dir.

Daha sonra 1 sayılı Bakı yerli qtsad Mhk m sinin i üzr q bul etdiyi 2-
(81)-574/2010 sayılı 17 fevral 2010-cu il tarixli q tnam si il (s drlik ed n hakim
Q.R.Abbasov) iddia qism n t min edil r k Novruzov Vaqif M h rr m o lundan
“Yakamoz” kafesind i l tdiyi lav elektrik enerjisinin s rfiyyatına gör
30.09.2009-cu il tarixli icra v r q si üzr enerji s rfin hesablanmı 201,27
manatlıq enerji s rfinin d y rinin alınması istisna olmaqla, lav s rfiyyata gör

hesablanmı (2385,29 manat) pulun miqdarına uy un enerji s rfiyyatı hiss sind etibarsız hesab edilm si, iddianın qalan hiss d t min edilm m si q t edilm dir.

Q tnam d n narazı qalan cavabdeh “Bakıelektrik b k ” ASC apellyasiya ikay ti ver r k l sayılı Bakı yerli q tısad M hk m sinin hazırki i üzr q bul etdiyi 17 fevral 2010-cu il tarixli q tnam sinin l v edilm si v iddianın r dd edilm si bar d yeni q tnam q bul edilm sini xahi etmi dir. Cavabdeh apellyasiya ikay tını onunla saslandırmıdır ki, birinci instansiya m hk m si q tnam q bul ed rk n maddi v prosessual hüquq normalarını pozmu , m hk m nin q tnam d göst rilm i n tic l ri i in hallarına uy un olmamıdır. Bel ki, mübahis l ndiril n 26.09.2009-cu il tarixli 056285 sayılı aktdan m lum olur ki, 018725 sayılı t l bnam y sas n iddiaçıya m xsus “Yakamoz” kafesinin TM-147-d yerl n mexaniki tipli say acı yeni elektron tipli say acı v z olunmu v çıxarılan say ac laborator müayin y gönd rilm i dir. Say ac abonentin nümay nd si Y.Hüseynovun i tirakı il d yi dirilm i v bu bar d t rtib olunan aktı imzalamıdır. Say acın laborator müayin si zamanı onun qırmızı möhürünün siminin dartılma yolu il üst qapa ının açılması, hesablama mexanizmind 100-lük r q md müdaxil izinin olması bar d r y verilm i v bu haqda 29.09.2009-cu il tarixli 010957 sayılı protokol t rtib olunmu dur. H min protokol sasında “Bakıelektrik b k ” ASC-nin Akt komissiyasının 30.09.2009-cu il tarixli icra v r qi il iddiaçıya 371 gün müdd tin 43109 kvts lav s rfiyyat v 2586,54 manat lav öd ni hesablanmıdır. Akta sas n yenid n hesabla ma i tirakçı t r find n Az rbaycan Respublikası Nazirl r Kabinetinin 02 fevral 2005-ci il tarixli 18 sayılı q rarı il t sdiq olunmu “Elektrik Enerjisind n istifad Qaydaları”nın 8.17-ci b ndinin t l bl ri pozuldu una gör aparılmıdır. EE Q-nin 8.17-ci b ndi elektrik enerjisind n istifad qaydalarının pozulmasının 3 halını t sbit edir: hesabla ma uçot cihazlarının z d l nm si (plombun qoparılması, baxı ü sinin sındırılması v s.), uçot cihazlarının qo ulma sxeml rinin pozulması, uçot cihazlarından k nar özba ına yük qo ulması. Laborator müayin protokoluna sas n mü yy n olunan pozuntu – say acın qırmızı möhürünün siminin dartılma yolu il üst qapa ının açılması, hesablama mexanizmind 100-lük r q md müdaxil izinin olması EE Q-nin 8.17-ci b ndind n z rd tutulan pozuntu hallarından hesabla ma uçot cihazlarının z d l nm si halını ifad etmi dir. cra v r qind n görünür ki, akta sas n a kar edil n pozuntuya gör lav s rfiyyat v öd ni 371 gün müdd tin hesablanmaqla, Mülki M c ll d n z rd tutulan 3 illik iddia müdd tind n k nara çıxmamıdır. l m saati kimi 12 saat, qoyulmu güc kimi is aktda göst ril n 20,7 kvts sas götürülmüdür. Bundan lav i materiallarından görünür ki, abonent say aca 29.09.2009-cu il tarixd laboratoriyada r y verilm sind i tirak etm k bar d x b rdarlıq edilm i , lakin abonent özü r yd i tirak etm y g lm mi v laborator müayin nin n tic l rin dair t rtib olunmu “Say acların v c r yan transformatorlarının yoxlanma” protokolunda bu haqda müvafiq qeyd aparılmıdır. Göründüyü kimi ist r aktın, ist r laboratoriya müayin protokolunun t rtibi, ist rs d , icra v r qin sas n yenid n hesabla manın aparılması il ba lı cavabdeh “Bakıelektrik b k ” ASC-nin h r k tl ri EE Q-nin t l bl rin uy un olmu dur. Bel likl , i in yuxarıda qeyd olunan halları il mü yy n olunur ki, mübahis l ndiril n yoxlama aktı il iddiaçıya veril n elektrik enerjisinin hesabatını aparan say aca müdaxil olunması say acın

laborator müayin protokolu ilə öz təsdiqini tapmışdır. Ona görə də cavabdeh tərəfindən iddiaçıya haqlı olaraq EE Q-nin 8.17-ci bəndi təbiiq olunaraq faktiki illətdiyi, lakin qeyd alınmamış elektrik enerjisinin dəyəri kimi ləvə ödəni hesablanmış, yenidən hesablanmış EE Q-nin 8.17-ci bəndinin tələblərinə tam uyğun kəldə aparılmışdır. Lakin birinci instansiya məhkəməsi qətnamə qəbul edərkən mübahisəyə düzgün olmayaraq, EE Q-nin 8.16-cı bəndini təbiiq etməmişdir.

Məhkəmə iclasında cavabdehin nümayəndəsi R.T.Hüseynova apellyasiya ikaytinin dəlillərinə uyğun izahat verərək göstərmiş ki, iddiaçının fəaliyyət göstərmiş “Yakamoz” kafesinin məxsus sayacının kafesinin 200 metr yaxınlığında yerləşən “Bakielektrik bənk” ASC-nin balansında olan TM-147 sayılı transformatorunda yerləşir. 26.09.2009-cu il tarixdə iddiaçıya məxsus “Yakamoz” kafesinin TM-147-də yerləşən mexaniki tipli sayacı yeni elektron tipli sayac ilə əvəz olunmuş və çıxarılan sayac laborator müayinəyə göndərilmişdir. Sayac abonentin nümayəndəsi Y.Hüseynovun iştirakı ilə dəyişdirilmiş və bu barədə tərtib olunan aktı iddiaçının nümayəndəsi imzalamışdır. Sayacın laborator müayinəsi zamanı onun qırmızı möhürünün siminin dartılma yolu ilə üst qapağın açılması, hesablama mexanizmində 100-lük rəqəmdə müdaxilə izinin olması barədə rəy verilmişdir. Buna görə də “Bakielektrik bənk” ASC-nin Akt komissiyasının 30.09.2009-cu il tarixli icra və rəqi ilə iddiaçıya 371 gün müddətində 43109 kvts ləvə sərfiyyat hesablanmışdır. Cavabdeh tərəfindən laboratoriyaya müayinə protokolunun tərtibi zamanı və icra və rəqin əsasən yenidən hesablanmış mənafe aparılmasında EE Q-nin tələblərinə məl edilmişdir. Ona görə də cavabdeh tərəfindən iddiaçıya haqlı olaraq EE Q-nin 8.17-ci bəndi təbiiq olunaraq faktiki illətdiyi, lakin qeyd alınmamış elektrik enerjisinin dəyəri kimi ləvə ödəni hesablanmış, yenidən hesablanmış EE Q-nin 8.17-ci bəndinin tələblərinə tam uyğun kəldə aparılmışdır. Qeyd olunanlara əsasən 1 sayılı Bakı yerli qətsad Məhkəməsinin hazırki iştirək qəbul etmiş 17 fevral 2010-cu il tarixli qətnaməsinin ləvə edilməsi və iddia tələbinin təmin olunmaması barədə yeni qətnamə qəbul edilməsinə xahiş etmişdir.

Məhkəmə iclasında iddiaçı V.M.Novruzov izahatında apellyasiya ikaytinin dəlillərini əsassız hesab edərkən göstərmiş ki, Bakı şəhəri Səbail rayonu, Dənizkənarı Bulvarda yerləşən “Yakamoz” kafesinin məxsus köhnə sayac 26 sentyabr 2009-cu il tarixdə cavabdehin məhkəmələri tərəfindən yenisi ilə əvəz olunmuş və bu barədə müvafiq akt tərtib edilmişdir. Lakin həmin akt tərtib edilərək və sayac yenisi ilə əvəz edilərək onlara heç bir məlumat verilməmişdir. Sonradan məlum olmuşdur ki, uçot öbəkəsinin 29.09.2009-cu il tarixli protokolu ilə gəyü köhnə sayacın daxili hesablama mexanizmində 100-lük rəqəmdə müdaxilə izi aşkar edilmiş və bunun əsasında onlara cərimə təbiiq edilərək debitor borclarının 2702,18 manat olması barədə məktub göndərilmişdir. Halbuki, “Yakamoz” kafesinin sayacı kafedə 200 metr aralıqda qapalı rəyidə yerləşdirilib, həmin yerdə bir neçə abonentin sayacı var və qapalı yerin açarları daima cavabdehin məhkəmələrində olur. Belə olan onlar tərəfindən sayaca müdaxilənin olması qeyri-mümkündür. Qeyd olunanlara əsasən birinci instansiya məhkəməsinin hazırki iştirək qəbul etmiş 17 fevral 2010-cu il tarixli qətnaməsinin dəyişdirilməsinə saxlanılması və apellyasiya ikaytinin təmin olunmaması barədə qətnamə qəbul edilməsinə xahiş etmişdir.

Mhk m iclasında ahid qismind dindirilm S bail rayon Enerji T chizati v Satı dar sind müh ndis v zif sind i l y n Qasimov Rüzgar Xanki i o lu ifad sind göst rdi ki, “Yakamoz” kafesinin yaxınlı ında olan TM-147 sayılı transformatorunda h min kafenin say acı il yana ı dig r abonentl rin d say acı yerl ir v h r elektrik say acı bir obyekt xidm t edir. Bundan lav , o göst rdi ki, TM-147 sayılı transformatorun açarları daima cavabdehin m kda larında olur v h min yer k nar xsl rin, o cüml d n abonentl rin h r hansı müdaxil etm si qeyri-mümkündür.

Az rbycan Respublikası Mülki Prosesual M c Il nin 372.7-ci madd sin sas n apellyasiya instansiya m hk m si ikay tin d lill rind n asılı olmayaraq, m hk m nin maddi v prosesual hüquq normalarına riay t etm sini yoxlayır.

Mhk m kollegiyası m ruz ç i hakim in i in halları, birinci instansiya m hk m sinin q tnam sinin v apellyasiya ikay tinin m zmunu haqqında m ruz sini, t r fl rin nümay nd l rinin izahatlarını v ahid ifad sini dinl yib, i materiallarını tam v h rt r fli ara dıraraq hesab edir ki, 1 sayılı Bakı yerli qtisad Mhk m sinin hazırkı i üzr q bul etdiyi 17 fevral 2010-cu il tarixli q tnam si d yi dirilm d n saxlanılmalı, apellyasiya ikay ti t min olunmamalıdır.

Bel ki, i materiallarından görünür ki, Novruzov Vaqif M h rr m o lu 12 may 2005-ci il tarixd vergi öd yicisi kimi Bakı h ri Vergil r Departamentinin 2 sayılı filialında uçota alınmı dır. Eyni zamanda Novruzov Vaqif M h rr m o lu “X zri” Qapalı Tipli S hmdar C miyy tinin t sisçil rind n biri olmaqla, h min c miyy t m xsus Bakı h ri, S bail rayonu, Neftçil r prospekti 135 ün vanda (D nızk narı parkda) yerl n “Yakamoz” kafesind sahibkarlıq f aliyy ti il m ul olur.

materiallarında olan s n dl rd n görünür ki, Bakı h ri, S bail rayonu, D nızk narı Bulvarda yerl n “Yakamoz” kafesin m xsus olan v h min kafenin yaxınlı ındakı TM-147 transformatorunda yerl n seriya 08002365 olan mexaniki say ac 26 sentyabr 2009-cu il tarixd “Bakıelektrik b k ” ASC-nin uçot öb sinin m kda ları t r find n yeni elektron tipli seriya A-370913631 olan say ac la v z edilmi v bu bar d “Say ac sxeml rinin yoxlanı ı, qura dırılması v d yi dirilm si üzr ” 056285 -li akt t rtib edilmi dir.

materiallarında olan 29 sentyabr 2009-cu il tarixli 010957 -li “Say acların v c r yan transformatorlarının yoxlanma Protokolu”nun sur tind n görünür ki, “Yakamoz” kafesin m xsus 08002365 nömr li say ac laboratoriya yoxlamasından keçirilm v yoxlama zamanı say acın qırmızı möhürünün siminin dartılma yolu il üst qapa mın açılması v say acın hesablama mexanizmind 100-lük r q mind müdaxil izinin olması a kar olunmu dur.

materiallarına lav edilmi “Bakıelektrik b k ” ASC-nin Akt Komissiyasının 30 sentyabr 2009-cu il tarixli cra v r qind n görünür ki, uçot öb sinin 29.09.2009-cu il tarixli 010957 sayılı protokolu sas götürül r k iddiaçıya $W_{itr} = (20,7 \text{ kv} \times (0,7) \times 12 \text{ saat} \times 371 \text{ gün}) - (81400 \text{ kvts} - 60000 \text{ kvts}) = 64509 \text{ kvts} - 21400 \text{ kvts} = 43109 \text{ kvts}$, y ni 2586,54 manat d y rind s rfiyyat hesablanmı dır.

Mhk m kollegiyası hesab edir ki, “Yakamoz” kafesin m xsus köhn say ac laboratoriya yoxlamasından keçiril rk n v daha sonra itirilm elektrik enerjisi hesablanark n cavabdeh t r find n Az rbycan Respublikası Nazirl r

Kabinetinin 02.02.2005-ci il tarixli 18 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektrik Enerjisində istifadə Qaydaları"nın tətbiqi pozulmuşdur.

Belə ki, həmin Qaydaların 7.4-cü bəndində tələp edilən hesablaşma elektrik sayacının zədələnməsinin laboratoriyaya rəitində araşdırılması tələb olunduqda, dövlət elektroenergetika müəssisəsinin, enerji təminatı müəssisəsinin və "Dövlət Enerjinin zərər" dərəcəsinin iştirakı ilə araşdırma aparılır və aktlaşdırılır.

Materiallarında olan həmin "Sayac sxemlərinin yoxlanılması, quraşdırılması və dəyişdirilməsi üzrə" №056285 -li aktda, həmin 29 sentyabr 2009-cu il tarixli 010957 -li "Sayacların və cərəyan transformatorlarının yoxlanma Protokolu"nda iddiaçının nümayəndəsi kimi "Yalçın Hüseynov" adlı şəxs göstərilmişdir, "Xəzri" QSC tərəfindən məhkəməyə ünvanlanmış məktubdan görünür ki, ictimai əlaqə obyektinə olan "Yakamoz" restoranı "Xəzri Qapalı Şirkət"nin məxsus olması ilə yanaşı, həmin restoranda işləyən kollektivdə Hüseynov Yalçın adlı şəxs heç vaxt işləməmişdir.

Belə olan halda, abonentin nümayəndəsinin iştirakı ilə sayacın dəyişdirilməsi işi materialları ilə sübut olunmuşdur. Bununla yanaşı, sayacın laboratoriyaya rəitində yoxlanılması zamanı da abonentin nümayəndəsinin iştirakı təmin olunmamışdır ki, bu da EE Q-nın tətbiqinin ziddinədir.

Digər tərəfdən iş materiallarında olan sənədlərdən, cavabdehin nümayəndəsinin izahatından və eyni zamanda məhkəmədə əhəd qismində dindirilmiş R.X.Qasımovun ifadəsindən görünür ki, "Yakamoz" kafesinin yaxınlığında yerləşən və Bakı elektrik bələdiyyəsi ASC-nin balansında olan TM-147 sayılı transformatorunda həmin kafenin sayacı ilə yanaşı digər abonentlərin də sayacı yerləşir və TM-147 sayılı transformatorun açarları daima cavabdehin məhkəmələrində olduqdan həmin yerlərdə xəzrin, o cümlədən abonentlərin həər hansı müdaxilə etməsi qeyri-mümkündür.

Eyni zamanda iş materiallarında olan Abun haqqında arayıdan görünür ki, iddiaçının fəaliyyət göstərən "Yakamoz" kafesinin məxsus sayac yenisi ilə əvəz olunduqdan sonra elektrik enerjisindəki sərffiyat daha da azalmışdır.

Belə olan halda məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, laboratoriyaya müayinə zamanı sayacda aşkar olunan qüsurla əlaqədar iddiaçının təqsirinin olması iş materialları ilə sübut olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin 77.2-ci maddəsinə tələp edilən dövlət orqanlarının, icra və s. orqanların aktlarının etibarsız hesab edilməsi barədə mübahisələr baxıldıqda həmin aktların qəbul edilməsi üçün tələp edilən halları sübut etmək və zərərli sənədlərin qəbul edilməsinə orqanın üzrinə düşür.

Bununla yanaşı EE Q-nın 8.16-cı bəndində tələp edilən istehlakçının, o cümlədən məhkəmə abonentinin təqsiri olmadan uçot müvafiqiyyət pozulduqda, elektrik enerjisi sərffinin hesabı enerji təminatı müəssisəsinin və istehlakçının razılığına tələp edilən uçot pozulana qədər və ya uçot bərpası edildikdən sonrakı dövrün orta gündəlik sərffini uyğun aparılır. Elektrik enerjisinin orta gündəlik sərffini görə hesablaşma dövrü bir aydan artıq olmamalıdır, bu müddətdə hesablaşma elektrik sayaclarının normal işləməsi enerji təminatı müəssisəsinin bərpası olmalıdır.

Göründüyü kimi istehlakçının təqsiri olmadan uçot müvafiqiyyət pozulduqda elektrik enerjisinin orta gündəlik sərffini görə hesablaşma dövrü nə çox bir ay müddətində ola bilər. Bu səbəbdən məhkəmə hesab edir ki, iddiaçıya hesablanmış

s rfiyyat $20,7 \times (0,7) \times 12 \text{ saat} \times 30 \text{ gün} = 5216,4 \text{ kvts}$, y ni 312,98 manat d y rind ola bil r. Aktın t rtib edildiyi tarixd n v v lki ay üçün, y ni 11.09.2009-cu il tarixd iddiaçı 111,71 manat elektrik s rfiyyatına gör pul öd diyind n h min m bl iddiaçıya hesablanmı s rfiyyatdan çıxılmaqla (312,98 manat – 111,71 manat = 201,27 manat), yerd qalan m bl iddiaçı t r find n cavabdeh öd nilm lidir.

Bel likl , i apellyasiya qaydasında baxan m hk m kollegiyası qeyd edil n hallara istinad etm kl bel n tic y g lir ki, birinci instansiya m hk m si maddi v prosessual hüquq normaları düzgün t tbiq etm kl , mübahis ni mahiyy ti üzr düzgün h ll ed r k qanuni v saslı q tnam q bul edilmi dir.

Lakin eyni zamanda qeyd etm k lazımdır ki, birinci instansiya m hk m si q tnam q bul ed rk n mahiyy ti üzr düzgün n tic y g ls d , m hk m kollegiyası hesab edir ki, hazırkı i üzr mübahis nin predmeti t r fl r arasında ba lanmı olan h r hansı qdl ba lı olmadı ndan m hk m nin, q bul etdiyi q tnam nin t sviri- saslandırıcı hiss sind Mülki M c ll nin “ qdl r” adlanan bölm sinin müdd alarına istinad etm si sassız olmu dur.

Az rbaycan Respublikası MPM-nin 14.2-ci madd sin sas n m hk m yalnız t r fl rin t qdim etdikl ri sübutları ara dırmalı v onlardan istifad etm lidir.

H min M c ll nin 77.1-ci madd sin müvafiq olaraq h r bir t r f öz t l bl rinin v etirazlarının sası kimi istinad etdiyi halları sübut etm lidir.

Qeyd olunan M c ll nin 217.4-cü madd sin sas n m hk m öz q tnam sini yalnız m hk m iclasında t dqiq olunmu sübutlarla saslandırır.

Bel likl , m hk m kollegiyası hesab edir ki, cavabdehin apellyasiya ikay tind göst rdiyi d lill r öz t sdiqini tapmadı ndan sassız hesab olunmalıdırlar.

Yuxarıda qeyd olunanları n z r alaraq m hk m kollegiyası hesab edir ki, 1 sayılı Bakı yerli qtisad M hk m sinin hazırkı i üzr q bul etdiyi 2-(81)-574/2010 sayılı 17 fevral 2010-cu il tarixli q tnam si d yi dirilm d n saxlanılmalı, apellyasiya ikay ti t min olunmamalıdır.

rh olunanlara sas n Az rbaycan Respublikası MPM-nin 382, 384.0.1., 392 v 405-ci madd l rini r hb r tutaraq, m hk m

q t e t d i:

1 sayılı Bakı yerli qtisad M hk m sinin hazırkı i üzr q bul etdiyi 2-(81)-574/2010 sayılı 17 fevral 2010-cu il tarixli q tnam si d yi dirilm d n saxlanılsın.

Cavabdeh “Bakıelektrik b k ” ASC-nin apellyasiya ikay ti t min olunmasın.

Q tnam d n i d i tirak ed n xsl r r smi qaydada verildiyi günd n 2 ay müdd tind Bakı Apellyasiya M hk m si vasit sil Az rbaycan Respublikası Ali M hk m sinin inzibati – iqtisadi kollegiyasına kassasiya ikay ti veril bil r.